

SZOMBAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre... 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre... 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok visszafizetése és hirdetések a
 száadására nem vállal felelősséget. Kiadóhivatalhoz intézendők.

A döntés órája ütött.

Iperntől Verdunig és Belfortig dörögnek az ágyúk s a nyugati harcvonalon is a döntés stádiumába lépett a háború.

Franciaországnak és Angliának elég ideje volt meggondolni, hogy megmentse az emberiséget a legborzalmasabb háború további szenvedéseitől. Működésük állott megegyezés alapján tisztességes békét kötni; nem kellett. Ott volt előttük intő példák Oroszország esete; az sem használt. A kardnak kell döntenie.

Olyan irtózatossá vált a nyugati fronton, amelynek párját nem találjuk még ebben a borzalmas világ-háborúban sem.

Németország most, hogy keleten felszabadultak erői, sokkal nagyobb erővel fordulhat nyugati ellenségeinek, a háború igazi furiái ellen. Hogy milyen nyugalommal és biztonsággal néznek a németek a nyugati nagy leszármolás elé, arra két bizonyosság is van. Egyik Ludendorff bejelentése, amellyel tudtára adta a világnak, hogy Németország felkészült a nyugati fronton a támadásra is, a védelemre is. Másik az ellenség nyugtalansága, Amerika sajtója idegesen közli, hogy a németek 235 hadosztályt összpontosítottak a franciákkal és angolokkal szemben. Francia és angol jelentések már régebben adtak hírt német csapatösszevonásról.

Hogy ezekből mennyi igaz, azt nem tudni, az bizonyos, hogy a külföldi források legfeljebb tapogatózásokra vannak utalva s csak sejtelemmel bírhatnak a németek döntő készülődéseiről.

A nyugati front nagy feszültsége most végre kipattant. A tüzérségi előkészítés után már a német gyalogság is akcióba lépett.

A harc kimenetele elé nyugodtan nézünk. A németek eddig félkarral is féken tudták tartani a franciák és angolok egész haderejét. Most két kézzel sujtanak le a békekonok ellenségeire — elkövetkezett a döntés pillanata.

Kétségtelen, hogy ez a harc véresebb lesz, mint volt bármelyik eddigi mérkőzés. Rengeteg emberáldozatba fog kerülni a győzelem s a kiontott vértenger azok fejére száll, akiknek vérszomjas engesztelhetetlensége lehetlenné tette a megegyezést.

A cár példájából nem akar tanulni sem az angol király, sem a francia köztársaság elnöke.

Pedig bukott államfők jártak már sokkal rosszabbul is, mint a minden oroszok cárja.

16000 fogoly és 200 ágyú a zsákmány.

A Wolf-ügynökség esti jelentése.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolf-ügynökség: Tegnap sikereinket az Arras és a La Fère között való harcokban támadásunk folytatásaként kibővítettük. Eddig 16000 foglyot és 200 ágyút zsákmányoltunk. Verdun előtt a tüzharc fokozódott. A többi harcvonalon nincs ujság.

Óriási előkészületek a nyugati fronton.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti: A Berliner Tagblatt tudósítója a nyugati harctér nagy offenzívájának előkészületeiről a következőket jelenti: A keleti háború befejezése óta a nyugati frontra folyton újabb erők özönlenek. *A sűrűn felhalmozott csapatok közé folyton újabb hadseregek és seregcsoportok ékelődnek és folyton nagyobb számmal érkeznek az új német ütegek. A keleti fronton felszabaduló és az Oroszországban és Olaszországban zsákmányolt ágyúkat is itt állítják fel. Nemcsak a föld, hanem a levegő is legalább tízszer oly nagy számmal népesedik be. Mindenütt óriási előkészületek folynak, melyek csapataink szellemét javítják, mert katonáink láthatják, mint hullanak el zárótüzünk súlya alatt az ellenséges rohamoszlopok. Lövedékeink hatása borzalmas, melyek füstgomolya alatt egész ütegek hirtelen elnémulnak. De minden katonánk tudja, hogy ennél még hatásosabb eszközeink is vannak.

A hercegprimás az iskolák általános államosításáról.

Felelet Vázsonyi Vilmosnak.

A Magyar Kurir jelenti: Ismeretes, hogy Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter a választójogi bizottságban úgy nyilatkozott, hogy a nemzetiségi áramlatok visszafejlesztésére a magyar iskolát látja egyik célravezető eszköznek.

A bizottságban gróf Tisza István már kijelentette, hogy az igazságügyminiszternek erre vonatkozó nézetét nem teheti egész terjedelemben a magáévá. De felelt a Szent-István Társulat közgyűlésén az igazságügyminiszternek dr. Csernoch János bibornokhercegprimás is, aki elnöki megnyitójában erre a kérdésre is kitért és így nyilatkozott:

— Mivel az egyház tudja, hogy éppen az ő iskoláiban nevelődik és működik a romboló irányzatokkal szemben leginkább ellenálló elem, éppen a magyar állam belső békéjének és erejének érdekében minden erejével meg fogja védeni az iskolát.

— Az általános államosítással a magyar állam a legnagyobb szolgálatot tenné saját ellenségeinek, mert ellökné magától

azok támogatását, akik mélyebb erkölcsi alapon építik fel a hazafiságot, mint az állam maga, — akik iskoláik szellemével az állami iskolák szellemét is befolyásolják. Amint a felekezeti iskolák megszüntetésével megvalósul az egységes állami iskola típusa, nemcsak a nemes verseny fog megszűnni s így az iskola nívója alább szállani, hanem az ellenségnek csak egy várat kell megvívnia, még pedig a gyengébbet, — és minden elveszett. A nemzeti nyelvnek érdeke meg ne tévesszen senkit. A nemzeti nyelv tudása fontos érdeke és jelentékeny összetartó eleme az államnak. Tudják ezt a katolikus iskolák hatóságai és önérettel rámutathatnak a nevezett nyelv tanítása terén elért eredményekre. De a nyelv nem minden és nem is az egyedüli fontos az állampolgári nevelésben. A lelket, a szívet kell megnyerni a magyar állam számára. Az érzelmek központja a szív, a hazafias és nemzetiségi érzelmek is. S ebben a munkában az állam velünk fel nem veheti a versenyt. Sok kiváló honfi él és dolgozik ebben a hazában, akit az egyház annakidején talán nemzetiségi anyanyelvén nevelt az utolsó lehelletig hű magyarra s fájdalom sokan találkoznak, akik

ben állami iskola hatása csak annyiban nyilvánul, hogy magyarul is hirdetik államellenes tanait.

— Állami iskolát ott állítsanak fel, a hol nincs jó és hazafias iskola. De a legnagyobb hiba, hogy ne mondjam igazságtalanság volna, a virágzó és jó szellemű, az

államiakkal azonos szervezettű és tantervű felekezeti iskolákat elállamosítani. Nemcsak hiba, hanem az állam öntudatos gyöngítése, a legnemesebb hazafiság és erkölcsi erők kutfőinek erőszakos kikapasztása a belső béke megbontása, a legszentebb érzelmek megsértése.

Hiszem a testnek feltámadását.

Dr Vucskics Gyula beszéde a Kath. Kör közmívelődési estélyén.

Mikor Pál apostol Athénben az areopág előtt, a pogány világ akkori centrumának első tudományos testülete előtt, hirdette Krisztust és annak tanítását, a jelenlevők mindannyian érdeklődéssel hallgatták szavait, s kíváncsian fürkésztek az azokban rejlő új nagy igazságokat; — de amint a testnek feltámadásáról beszélt nekik, egyesek kinevették őt, mások pedig azzal szakították félbe a vitát, hogy erről majd máskor hallgatunk meg téged. (Apost. cs. 17. 32.)

Mikor pedig a jeruzsálemi fogságban szütylő apostol Festus császári helytartó, Herodes Agrippa király és ennek nővére Berenice előtt hirdette a feltámadást, Festus bolondnak deklarálta őt és visszaküldte börtönébe. (Ap. cs. 26. 24.)

A pogány világ tehát nem akart tudni, nem akart hallani a feltámadásról semmit, annyira irtózott tőle, illetve annak következményeitől. És sajátságos, de érthető dolog, hogy a hitetlen világ nem akar erről hallani ma sem, a Krisztus utáni XX. században sem; sőt éppen az ellen hadakozik a legjobban, mint a kereszténység első századaiban a test feltámadásának tanát ostromolták pokoli erővel a pogányok, mert jól tudták, hogy ezzel áll vagy bukik a ker. valóság igazsága és a ker. nép erkölce; — úgy korunk hitelenei is ugyanezen nagy hit igazság ellen fordulnak a legnagyobb elkeseredéssel.

S amint a régi pogányok eszeveszettségükben annyira mentek, hogy a vértanúk sz. tetemeit máglyára dobták s hamuvá égették, hogy ezzel — balga felfogásuk szerint — meghiusítsák a vértanúknak a feltámadásba vetett reményét; — úgy korunk hitelenei, hogy a feltámadás hitét az emberek lelkében meggyengítsék, azon mesterkednek, hogy a hatóságok, mintha semmi más szükség nem lenne a világban, temetők, sirkertek helyett hullaégető kemencéket rendezzenek be. Akármilyen hangzatos címetek, közegészségügyi és közgazdasági szempontokat emlegessenek is, mindez csak ürügy, az igazi ok, mely e törekvések hátterében lappang, az ádáz gyűlölet a feltámadás hite ellen, melyet szeretnének gyökerestül kiirtani az emberek lelkéből.

A feltámadásban való hit legnagyobb áldás az emberiségre s régi drága öröksége az emberiségnek. Ezzel a hittel vigasztalta magát mondhatatlan fájdalomai közt a béketűrő szenvedések csodálatos példaképe az istenfélő Jób. „Tudom, hogy az én Megváltóm él és én feltámadok a földből az utolsó napon. Ismét körülvetetem bőrömmel és testemben látom meg Istenemet.“ E hittel léptek a vérpadra a választott nép legjobbjai a Makkabeusok, kik bátran szemébe mondták a tőlük vallásuk megtagadását követelő zsarnokoknak: „Elveszthetsz ugyan bennünket a jelen életben, de a világ királya, kinek törvényeiért meghalunk, feltámaszt az örök életre.“

Ezekiel próféta megkapó vizióban, nagy szerű látomásban írja le a halottak feltámadását. E prófétát elragadtatásban Isten egy nagy mezőre, valami régi temetőbe, talán régi tömegsírok helyére vitte, hol igen sok száraz csont vala. Ezekiel — Isten kérdésére:

Véled e, hogy e csontok élni fognak? így szólt: Uram Isten te tudod, azaz: ha akarod élnék. Aztán Isten rendeletére így szólt hozzájuk a próféta: Száraz csontok! halljátok az Ur igéjét:

Ime én lelket bocsátok belétek és élni fogtok! Én inakat adok rátok, és húst nevelélek rátok és bőrt borítok rátok és lelket adok nektek és élni fogtok és megtudjátok, hogy én vagyok az Ur! . . . És zörgés lőn — és mozdulás és csont csonthoz járula, mindenik az ő foglalásához . . . és azokra inak és hús növekedének és bőr borítá be felül azokat . . . és . . . beléjük szálla a lélek és felelevenedének és lábaikra állanak fölötté igen nagy sereg. És mondá nekik az Ur Isten: „Ime én felnyitom sirjaitokat és kihozlak titeket koporsóitokból és megtudjátok, hogy én vagyok az Ur!“

Az emberiségnek e régi hitét a feltámadásról megerősítette és kétségbevonhatatlanná tette az Isten fia az Ur Jézus, ki ismétlenül világosan és határozottan tanította a test feltámadását. Sokkal ismeretesebbek az ő igéi, semhogy azokat itt elsorolni kellene. Elég legyen hivatkozni egyetlen kijelentésére: „Eljön az óra, melyben mindnyájan, kik a sírokban vannak, meghallják az ember fiának szavát. És eljönnek, kik jót cselekedtek az élet feltámadására, kik pedig rosszat cselekedtek, az ítélet feltámadására.“

Ugyanezt vallják és hirdetik az apostolok. Különösen fáradhatatlan a feltámadás hirdetésében Szt. Pál apostol, ki Krisztus feltámadására alapítja minden reményünket s annyira meg van győződve ennek szilárdságáról, hogy nem habozik kimondani a nagy igéket: *Ha Krisztus fel nem támadt, hiábavaló a mi prédikálásunk és hiabavaló a ti hitetek is, — mert akkor még nem vagyunk megváltva, mert akkor mi sem támadunk fel — e nélkül pedig céltalan az egész élet és haszontalan minden erény, önfeláldozás, lemondás és áldozat.*

A feltámadás reményével erősítették magukat az üldözések idején az első keresztények, ezzel léptek a vérpadra, a cirkusz porondjaira vagy a máglyára a vértanúk. Sz. Arkádusz vértanúnak kezeit és lábait izen kint vagdoszták le kegyetlen hóhérai. Midőn a véres tagok ott heverték mellette így szólt hozzájuk: „Oh ti boldog tagok, melyek méltók valátok Istennek szolgálni; sohasem szerettek titeket úgy, mint most, hogy el vagytok tőlem vágva. Csak rövid időre válnak el, — királyunk előtt az örök dicsőségben halhatatlan tagjaim lesztek.“ Hasonló sors érte csonkának nevezett Szt. Jakabot. 9 óra hosszat vagdoszták tagjait, melyekhez így szólt: „Hát csak eredj tova tőlem kezem, lábam, szemem! A feltámadás napján majd összerak titeket a Teremtő egy szép egésszé. Én csak vesszeje vagyok a tőkének Krisztusnak. Most lemetszenek; de eljön a feltámadás tavasza és akkor testem új életre támad.“

A holtak feltámadása szükségképpen következik a megváltás teljességéből. Krisztus megváltása akkor mondható teljesnek, ha általa mindazt visszanyerjük, mit összüleink vétke által elvesztettünk. Ámde az első

bűn az embernek nemcsak a lelkét mérgezte meg, hanem a testét is, hisz a halál a bűn zsoldja. Krisztus keresztáldozatának nem lenne annyi ereje, mint a gonosz léleknek, mely az embert bűnre csábította! Az a szentséges vér, mely értünk a kereszten kiontatott, csak félembert váltott volna meg? Csak a lelkünket s a testünket nem? Krisztus teljes győzelmet aratott feltámadásával a halálon és poklon. Diadalittasan kiáltott fel: „Halál, hol a te győzelmed?!“ De ha csak a maga számára győzte volna le a halált és nem egyúttal a mi számunkra is, akkor hiu kérdés lett volna ajkain a győzelmi kiáltás. Halál, hol a te győzelmed? hol a te fullánkod?! Krisztus nem fél, nem részleges, hanem egész győzelmet aratott ellenségünk felett.

Mikor magára vette a világ bűneit, ezzel együtt leróta a bűnök zsoldját, a halált is; feltámadásával pedig végleg legyőzte azt. Azért teljes joggal mondja az apostol: „Mivelhogy ember által van a halál, ember által a halottak feltámadása is. És amint Ádamban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban mindnyájan megeleveníttetnek.“

A test feltámadását megköveteli az istennek végtelen igazságossága. Ugyanis feltétlenül igazságos, hogy testünknek, mely eszköze, végrehajtója a jónak vagy rossznak, része van az önmegtagadásban és szenvedésben, vagy a kicsapongásban és dözsölésben, része legyen egykor a jutalomban vagy büntetésben is. Igazságtalan bíró lenne az Isten, ha nem adná meg testünknek is, mely részese volt a jócselekedetnek, érdemlett jutalmát és gyáva, tehetetlen bíró lenne, ha a testet, a rossznak végrehajtóját, a büntetés alól menekülni engedné. Az emberi igazságszolgáltatást akkor tartjuk tökéletesnek, ha a büntetés utóliéri a gonosz tettnek nemcsak értelmi szerzőjét, hanem végrehajtóját is, — és az isteni igazságszolgáltatást ennél gyakorlóbbnak gondolnánk?!

A test feltámadása méltányos az emberi természet szempontjából is. Az ember testből és lélekből áll s a test nem valami mellékes alkatrésze az embernek, hanem annak lényegéhez tartozik. Ha már most az emberi lélek halhatatlan, örökéletre van hivatva, az örökkévalóságban is csak úgy lesz ember, ha teste is elválhatatlan társa lesz neki. És ez történik a feltámadásban, amikor romlatlan, többé halálnak, elmulásnak alá nem vetett testünk lesz mostani halandó testünkéből.

Az a méltóság, melyre az emberi természet az Isten fiának megtestesülése által emeltetett, még jobban indokolja testünk jövődi feltámadását. Az Ur Jézus Krisztusban a második isteni személy egyesült az emberi természettel. Egyesült oly szorosán, hogy azt feltámadása után is megtartotta s a mennybe is felvitte magával. Ebből az egész emberi természetre oly nagy méltóság áradt, mely nem engedi azt örökre megsemmisülni. Különben is Isten saját képére alkotta az embert, saját lehellelével adott lelket belé, az egész teremtett világnak élére helyezé, közvetlen működésének céljává és eszközévé tette, állandó gondviselésének tárgyát képezi, szentségeinek kegyelmével, egyszülött fiának testével táplálja, erősíti, — feltételezhetjük-e, hogy mindezt azért teszi, hogy a földi élet rövid évei után a halál végleg megsemmisítse?!

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ne töprenkedjünk afelett, hogy miként egyesülhet ismét a test a lélekkel és ne akadjunk fel azon, hogy hogyan fogja Isten összeszedni testünk porszeméit a föld mélyéből vagy a tenger fenekéről. Az Ur Jézus megmutatta mindenható isteni erejét, mikor feltámasztotta Jairus leányát a naimi ifjút, Lázárt és önmagát. Ki tudná megszabni az isteni mindenható határait? Aki semmiből teremtett mindent, az életre tudja kelteni a porszemét. Nincs oly parányi testrészcsecke, amit Isten

szeme meg ne látna s ismét vissza ne tethetne eredeti helyére.

Isten terveit nem hiúsítja meg senki és semmi: akár tűz emésszen hamuvá valakit, akár robbanó golyók tépjék szét ezer darabra tagjait, a feltámadás harsónájára föld és víz visszaadja halottait és Isten ítélőszéke él áll mindenik.

Bár vallási tárgyról beszélek, de nem templomi prédikációt tartok; azért nem akarom részletesen tárgyalni a feltámadás tanából folyó kötelességeket. Csak rámutatok, hogy ebből sarjad a kegyelet elhunytjaink iránt és ebből származik az a kötelesség, amitől a hitetlenek annyira irtóznak, hogy t. i. mindig annak tudatában éljünk, cselekedjünk, hogy testünk feltámad egykor s része lesz örök jutalomban vagy örök büntetésben.

Az a tudat, hogy feltámadunk egykor örök életre, örök boldogságra, mérhetetlen vigasztalást nyújt az élet nehéz küzdelmei között. „Ki számlálhatja meg az élet keserveit és nyavalyáit, csalódásait és veszteségeit, az erény harcait és kinszenvedéseit? De ha megtelik is velük az élet Krisztuskelyhe, ha megjárjuk is velük az élet nagy keresztútját, — a halál sírhalmain túl az örök élet kovásza kél, a feltámadás reménye virrad.” (Nogáll: Ker. vezércikkek, 185. l.)

A feltámadás hite nyújt nekünk egyetlen vigasztalást az élet legkeserűbb pillanataiban, szeretteink, hozzánk tartozóink halálós ágánál, koporsójánál. Az emberi részvét és vigasztalás szavát hálával fogadjuk, de igazi megnyugvást és vigasztalást csak az a tudat nyújt nekünk, hogy feltámadunk egykor és viszontlátjuk egymást.

A harctérről jött lesújtó hírt szeretteink hősi haláláról hogy lennének képesek elviselni másként, mint abban a biztos tudatban, hogy azok a tömegsírok ott a csatamezőkön nem jelentik minden reményünk megsemmisülését! Találkozunk egyszer még velük!

Bármily nagy áldása is Istennek a vigasztalás, mit a kétségbeeső helyzetben és gyászban, fájdalomban nyújt a feltámadás hitével, — nem ebben van annak az igazi jelentősége. Mindazáltal alkalmas gondolatot ad a további következtetésre. Ugyanis gondoljunk csak meg ennek kapcsán: *érdemes-e fiatalon, az élet tavaszán és virágában a hazáért vagy bármely szent eszméért meghalni — ha nincs feltámadás?* Ki vagy mi tudna akkor nekem feláldozott életemért kárpótlást adni?! Talán az a remény, hogy hátha jobb lesz ezzel a haza és polgárainak sorsa? De hátha rosszabb lesz?! Hátha egy bolsevik forradalom tüze örökre tönkre tesz minden reményiséget?!

És hát — fűzzük tovább gondolatainkat — nem meghalni, hanem *élni*, mondjuk: így, háborus módon élni, azaz nyomorogni, kinlódni, nélkülözni, gyötrődni, szünet nélkül dolgozni, enyhülés nélkül szenvedni érdemes-e a feltámadás, az örökélet reménye nélkül? Vagyis igaz teljesen, amit Sz. Pál mond, hogy a megváltás és feltámadás nélkül hiábavaló minden, céltalan az egész élet, haszontalan minden áldozat.

És ezzel eljutottunk a *végkövetkeztetéshez, a feltámadás igazi jelentőségéhez.*

A feltámadásról szóló tan koronája, betetőzése az egész keresztény tanrendszernek. *Ez oldja meg az élet minden talányát, ez teszi érthetővé az ember minden sorsát, minden felsőbb ismeretét, ez erősíti meg a népek sejtelmeit.*

Az embernek az a rendeltetése, hogy zárkóve, koronája legyen Isten nagy teremtesének. Benne két világ — a szellem és a test világa — legbensőbb életközösséggé lép egymással. Azért Isten nem a földi élet jelen pillanatára teremti őt, hogy azután örökre eltűnjék, vagy pedig csak mint lélek tökéletlenül maradjon fenn. Az ember meghal, de fel fog támadni és tovább létezik, mint élő összhangja, Istentől teremtett központja a két

nagy világnak, a szellemi és anyagi világnak, akit éppen azért örökéletre teremtett Isten. (Hettinger: A kereszténység védelme. I. köt. 354. l.) Így értjük valamennyire a Híszkegy utolsó szavait: Hiszem a testnek feltámadását és az örökéletet.

A KATH. KÖR utolsó közművelődési estélye.

Fényes sikerrel folyt le tegnap délután a Kath. Kör hatodik és utolsó közművelődési estélye, melynek pompás műsora most is nagy gyönyörűséget szerzett a nagyszámu és előkelő közönségnek.

Jelen voltak: dr. Lábán Lajos táblaelnök, a kör világi elnöke, dr. Karácsonyi János c. püspök, a Kör egyházi elnöke, dr. Vucskics Gyula, Brém Lőrinc, Csaponyi Ignác, dr. Némethy Gyula kanonok, dr. Kovács Lajos, dr. Bozóky Alajos udvari tanácsos, Bozóky Gyula, dr. Krüger Aladár, dr. Mazurek Gyula, Gyepes Imre, Mellau István, Papp Béla, Walner Győző, Schriffert Béla, dr. Szabó Vendel, Domanek Pál, Rózsa Ambrus, Szalay János, dr. Géczy Imre, Géczy Lajos, Mikussay József, dr. Móré Pál, Padala Pál stb.

A változatos műsort a róm. kath. tanítónőképző énekkara nyitotta meg Erkel Ferenc imájával a Bánk Bán c. operából. A pompás négykezes zongorakíséret mellett a négyzólamu női kar nagyszerűen érvényesült. Kürti István vezetése alatt az énekkar nagy hatást ért el. Különösen az előadás; jelek pontos betartása rendkívül színessé tették a karéneket, úgy, hogy zajos tapsok köszöntötték az ifju leánysereget.

Utána két rendkívül tehetséges urleány Lukácsy Mária és Sándor Ilona előadták Erkel világhírű nyitányát a „Hunyadi László” c. operából, a rendkívül nehéz, de mindig szívesen hallott nyitányt kifogástalan összjátékban és teljes frazirozással adták elő. Mindketten sok tapsot kaptak.

Ezután tartotta nagyszabású előadását a feltámadásról dr. Vucskics Gyula prépost-kanonok, a Kör egyházi alelnöke. Megdönthetetlen argumentumokkal bizonyította be a testnek feltámadását és egyszersmind rámutatott a régi és mai pogányságra, mely halanisémet akar a testnek feltámadásáról és ennek egyik tünete a halotthamvasztás, melynek vallás- és kegyeletsértő voltát is bebizonyította a kiváló előadó.

A gyönyörű előadást, melynek különösen az utolsó része volt megkapó, feszült figyelemmel hallgatták és a végén hosszasan tapsolták. A beszédet lapunk más helyén közöljük.

Nagy hatást keltett Kürti István gyönyörű és művészi gondokajátéka is, a ki szintén Erkel, a magyar opera megalapítójának műveiből játszott. Különösen Erzsébet imája és a Gyászinduló, melyet hangfogón adott elő, tetszett nagyon.

Ugy őt, mint kitűnő kísérőjét Resch Mihályt, a ki az egész ciklust nagy fáradtsággal és ügyességgel rendezte, melegen tapsolták.

Méltó befejezője volt az utolsó estélynek a képesdésznök hatalmas karéneke. Mint az első ének, úgy ez is minden tekintetben gyönyörűen sikerült. A vezetés, a kíséret is kifogástalan volt. Az Orsolya zárda tanítónőképzője megmutatta, hogy egy egész ünneplő műsorát ki lehet állítani magyar kompozíciókkal és így példát adtak zeneisko-

láinknak is, hogy miként csináljunk magyar zenekulturát.

A siker oroszánrésze Mellau István igazgató és Kürti István zenetanár érdeme.

Az Ipartestület a Központokról.

A nagyváradai ipartestület holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja évi közgyűlését a városházán. A közgyűlésen beszámol a testület előjárásága az elmúlt év belételeiről. Az érdekes évi jelentésből közöljük a következő részt, amely különösen a Központokkal foglalkozik:

A létért való küzdelem úgy a polgárságot, mint — és főképp — az iparosságot a legnehezebb probléma elé állította. Épen ezért gazdasági életünk nagy átalakuláson kellett, hogy keresztül menjen. Ipari termelésünk a háború hatása alá került s így természetesen ahoz alkalmazkodott. Kizárólag az életszükségleti cikkek és a katonai áruk előállítását szolgálta. Sajnos, más téren nem mozoghatott, minek oka a munkahiány, a munkashiány és leginkább az anyaghiány. Anyaghiányról az elmúlt években is sok szó esett, sajnos, az elmúlt évben a baj állandó és a panasz kifogyhatatlan volt. Ezért állott elő az a helyzet a mai nagy pénzbőség következtében csak már jobban és jobban fejlődött és növekedett, hogy a termelt iparcikkek ára rohamosan emelkedett.

Legfőbb törekvésünk az ipari nyersanyag beszerzése volt, ami sajnos, nem vezetett kellő eredményre, mert egyes cikkeket egyáltalán nem másokat pedig elenyésző kevés mennyiségben tudunk iparosainknak biztosítani. Ilyenek voltak a talp- és felsőbőrök, cérna, kovács szén, koksz, petroleum, denaturált szesz, benzín, kenő-, mosó-, és borotváló szappan, vas, bádóg, sertés stb. Hogy pedig kellő mennyiségű anyagot szerezni nem tudtunk, annak oka a Központok helytelen részrehajló és szakavatlan vezetőségében vannak. Mindenki által ismert és tudott dolog ma már, hogy az egyes Központok nem szolgálják azt a fontos célt, melyek létrehozásukat szükségessé tették. Sajnos, e téren tett kifogásainkat illetékes helyen nem méltatták kellő figyelemre.

Káros, sérelmes és hátrányos volt ezek működése, mert beigazolhatólag tudott dolog, hogy a központok kézműves és kisiparunk érdekeit és kívánságait a nagy- és gyáriparal szemben különösen háttérbe szorították. A központok igazgatóságai már úgy vannak szervezve, hogy ott a gyárosok és nagtökesek érdekei, dacára annak, hogy ezzel magán célokat szolgálnak, az elsőrangúak. Azért következett el, hogy a nagytermelők, összeköttetésüket felhasználva, kerülő uton szerzett anyagokban dusskálnak s kisiparosaink a napi megélhetés biztosítására szolgáló keresethez jutni anyaghiány miatt képtelenek. Sok esetben szakavatntlan és a kijáró összeköttetéseire tekintettel, felületes is az egyes központ.

Olyanok kapnak anyagot, kik azt nem használják fel, vagy jóval többet kapnak, mint amennyire szükségük van s az így kapott árumennyiséget — tekintettel arra, hogy azt másnak megszerezni igen nehéz, vagy egyáltalán lehetetlen — uszora áron adják el. Állandóan hangoztattuk és ma is mondjuk, adjanak az iparosoknak megfelelő mennyiségű, maximált áron megvehető anyagot, azonnal megszűnik a drága vállalkozás, mert így nem fog az illetéktelen haszon az árdrágító zsebébe kerülni.

* Pemete- és hársfamézscukorka elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszerfőzdejében, a városháza mellett.

A németek elfoglalták az első ellenséges vonalakat.

Berlin, március 22. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös és a német trónörökös hadserege:

Ostendét a tenger felől lőtték. A belga és francia harctéren Flandriában tovább tartott az erős tüzharc. Felderítő osztagaink több helyen behatoltak az ellenséges vonalakba. Az Arrastól délkeletre fekvő vidéktől La Fereig megtámadtuk az angol állásokat. A tüzéség és aknavétők erős tűzhatása után gyalogságunk széles szakaszokon tört előre és mindenütt elfoglalta az első

ellenséges vonalakat La Fere és Solsons között.

Reims mindkét oldalán és a Champagneban erősödött a tüzharc. Rohamosztagaink több szakaszon foglyokat szállítottak be.

Gallwitz és Albrecht württembergi herceg hadserege:

A tüzéségi harc a lotharingiai arcvonalon is sokszorosán fokozódott.

A többi harctéren nincs újság.

Ludendorff, első főszállásmester.

Budapest, március 22. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Nincs különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Tulsulyban vagyunk nyugaton.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A nyugati offenzíváról beavatott forrásból a következőket jelentik: A) megindult nagy támadó harcok kimenetele iránt a legteljesebb bizalommal lehetünk. A német hadvezetőség a világtörténelem kétségtelenül legnagyobb eseményeit előkészítő hadműveleteiről a legszigorubb hallgat, annyit mégis el lehet árulni, hogy az offenzíva a legapróbb részletekig elő van készítve. Különös gondja volt a hadvezetőségnek arra, hogy a támadó seregrészek számbeli tulsulyban legyenek az ellenséges csapatok felett. A magyar és osztrák tüzéség részvétele a harcokban nemcsak szorosabb fegyverbarátságot jelent a németekkel, hanem azt is, hogy a tüzéségi tulsuly német részen van. Döntő helyen eddig is a legnagyobb mértékben megvannak elégedve az eddigi működéssel és az ellenséges állásba való betöréssel.

Az új román béke delegátusok.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Románia részéről a béketárgyalásokra Arion külügyminisztert Lupescu tábornokot és Mircescut nevezték ki.

A román parlamentet feloszlatták.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Jassiban megjelenő lapok szerint a parlamentet feloszlatták és a kamara részére elrendelték az új választásokat.

Az új román külügyminiszter reményei.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik: Arion az új román külügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

Most tanulmányozom a közép-európai hatalmak által tett, a békére vonatkozó gazdasági, politikai, pénzügyi javaslatokat, hogy az előzetes békét véglegessé lehessen tenni. Remélem, hogy sikerülni fog Románia részére elfogadható tisztességes békét elérni, mely nem fogja csökkenteni az ország erejét. Belpolitikai téren szociális kérdésekkel állunk szemben, melyeknek megoldása teljes összhang és bizalom jegyében kell, hogy bekövetkezzék.

Az orosz katonai ellenforradalom előjelei.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A pétervári triumvirátus kezdeményezésére letartóztatták a pétervári gárdaezred néhány tisztjét, mert katonáikat a kormány ellen elégedetlenségre lázították.

A pétervári helyzet néhány nap óta nagyon feszült. Attól tartanak, hogy az elbocsátott csapatok a még be nem szolgáltatott fegyvereket a veres gárda ellen fordítják.

Filmcenzurát.

Pestvármegye törvényhatósága új szabályrendeletet alkotott, amely az ifjúságot kívánja megmenteni minden erkölcsi veszedelemtől, amely a korcsmák, kávéházak, orfeumok látogatása, szeszes italok élvezete, a kártya, a ponyvairodalmi termékek olvasása, de különösen és legelsősorban a mozik látogatása folytán fenyegeti.

Nagyváradon mi ezt már évek óta napirenden tartjuk, a Népmvelési Közlöny legutóbb Várady István szerkesztőnek bátor és becsületes szándéku felszólalását közölte az orfeumok mocskossága miatt, Pestvármegyében Weicher Miklós törökbálinti plebános már megmozgatta a nehezen induló közigazgatást, kész a szabályrendelet.

Hogy az alkohol, nikotin a gyenge és fejletlen szervezetre mérge, hogy a kártyajáték bünös szenvedélyekké fajulhat, hogy a ponyvairodalom nem művel, hanem butít és ront, ez kézenfekvő.

Másként állunk szemben a mozival, amely a maga újdonságával, olcsóságával, óriási és most már sokszor izléstelen reklámjával, előkelő és kényelmes berendezésével, nagy változatosságával és könnyedségével, összeválogatott és nem mindig a nemezebb ösztönökre ható műsorával meghódította és rabjává tette a népesség zömét, főként az ifjúságot.

Ezen tulajdonságai okozták, hogy az emberiségnek egyetlen találmánya sem futott meg eddig aránylag így rövid idő alatt oly széditő karriert, mint a mozi, amely pedig akár etikai, kulturális, szociológiai, akár közrendészeti, közegészségügyi, akár pszichopatológiai szempontból vizsgáljuk is, nagyobb veszedelmeket rejt magában, mint akár a rossz sajtó, akár az erkölcstelen szindarab, akár a lelkiismeretlen kezekbe került iskola.

A mozi eredeti rendeltetése az volt, hogy szemléltetve oktasson, szórakoztatva tanítson, hasznos és szükséges ismereteket közvetítsen, egyike legyen a legnépszerűbb és leglátogatottabb iskoláknak, a leghasznosabb s legkellemesebb kultureszközöknek s mivé fajult?

A büntetőbiróságok néma aktái, az idegbetegségek gyógyításával foglalkozó orvosok rendeloszobái, a szülők, nevelők, tanárok és tanítók hangos panaszai tanuk a mozi káros hatásai és következményei mellett, mert a bünözési hajlamot időelött fejlesztik s a bünökre valósággal kioktatnak a rossz filmek.

Németországnak 4000 moziját naponta átlag 3 és fél millió ember látogatja, a filmgyárak 120 millió méter filmet gyártanak évente s ebből Németországra 35 millió méter jut. A párisi Pathé Freres egymaga naponta 80000 méter filmet gyárt, Amerika 1916-ban, tehát a tengerek korlátozott szabadsága mellett 30 millió márka értékű filmet exportált. Mindenütt keseregnek a fenyegető veszedelem miatt, pedig úgy Németországban, mint Amerikában a filmcenzurát bevezették. Weicher plebános közli, hogy a külföldön visszautasított filmek között a legtöbb magyar gyárakból került ki, úgy hogy tartani kell attól, hogy ezek a speciálisan magyar filmek még jobban tönkreteszik nemzeti becsületünket és hírnevünket, mint a hungarák és vengerkák, mert a legtöbb gyáros szemében a mozi csak üzlet.

Budapesten 1000 mozi önti a veszedelmet ránk, a vidéken 800 mozi van működésben. Mivel pedig a tömegeket a maguk megszokott mulatságától és szórakozásától visszatartani évezredes tapasztalat szerint lehetetlen, egy eszköz van, amely a veszedelmet meggátolja s ez a filmcenzúra. Vármegyei szabályrendeletekkel országos bajt orvosolni lehetetlenség, helyi kezelés e betegségnél mit sem ér.

Követeljük az országos filmcenzurát és pedig kezdve a filmgyáraknál.

JÖNNEK a magyar hadifoglyok.

A messze idegenből, az orosz harcterekről százával érkeznek haza naponként azok a véreink, akik sok sok szenvedés után most kerülnek évek óta vissza hazai földre.

Mint felbokrázó, nótázó legények vonultak el előttünk és most züllött kinézésű sok szenvedést eltűrt, éhségtől elcsigázott embereként kerülnek vissza szemünk elé és ennek a láttán összefacsarodik a szív s könnyek szöknek a szemekbe.

A pályaudvarokon nincsen aki várja, nincsen aki szeresse őket, pedig éhesek, nagyon éhesek szegény sokat szenvedett édes véreink.

A Vörös Kereszt egyesület itt is cselekedett, amint a cselekvés órája elérkezett. A pályaudvari betegnyugvó állomáson osztják, szelgetik a kenyereket, ötvenet, hatvanat, százat, ha a szükség úgy kívánja.

Malatinszky Lajos főispán és Fráter Barnabás alispán érző szívének köszönhető, hogy e célra lisztet adott a Vörös-Kereszt rendelkezésére és így habár kis mértékben is, mégis jut egy-egy falat az éhes és kenyerektől visszatarthatóknak. A közönség is bizonyára megmozdul és sietni fog segíteni ki mivel tud, hogy a szükség minél kisebb legyen.

A nyugvó állomáson áldott lelkű apácák végzik az osztás munkáját és megértő szeretettel egyformán és igazságosan részesül mindenki abban a pár falatban, ami részére jut.

Kenyér, szalonna egy kis kolbászfélé bizony jól esnek szegényeknek és biztosan lesz is, hisz érettlünk szenvedtek, miertünk küzdöttünk és hozzánk tartoznak az együttérzés, a szeretet és a vér jogán.

A városi tej árának emelése.

Felirat a közéletmezesi miniszterhez

A városi közéletmezesést ellenőrző bizottság legutóbbi ülésén került szóba a városi tejközpont dolga. A számadásokról kiténik, hogy tíz hónap alatt, amióta az élelmezési ügyosztály kezelésében működik a városi tejközpont 165,000 koronára emelkedett a deficit, vagyis minden liter tejre 1 koronával többet fizet rá a város.

Lukács Ödön főjegyző a baj okát főleg abban találja, hogy a tejnek országosan megállapított ára, amelynél drágábban a város a tejet nem adhatja oly minimálisan csekély, hogy a mostani óriási takarmány és más anyagok mellett csak nagy ráfizetés-

sel lehet tejjgazdaságot fenntartani. Mivel a városi tejközpont egyszerű beszüntetése nagyon érzékenyen sújtaná különösen azokat a szegény betegeket, akik a tejközponttól kapják a tejet, a főjegyző mielőtt a tejközpont beszüntetését proponálná, előbb szükségesnek tartja, hogy a viszonyok és a helyzet feltárásával feliratban kéri a közéletmezesi minisztert, hogy a tej maximális árát emelje fel.

A bizottság többsége helyeselte a főjegyző felfogását s abban állapodtak meg, hogy ha nem találnak módot a deficit megszüntetésére, csak az esetben javasolják a tejközpont megszüntetését.

Lukács Ödön főjegyző már elkészítette a földmivelésügyi miniszterhez a felterjesztést, amelyben rámutat az itteni viszonyokra, amelyek mellett az 1 K 12 filléres maximális áráért nem lehet a tejüzemet fenntartani, csak olyan óriási ráfizetéssel, mint azt a nagyvárad tejközpont deficitje mutatja.

A jelenlegi alacsony maximális árak lehet tudni azt is, hogy a vidékről is csak igen kevesen hozzák be tejtermékeiket. Kéri a felirat, a minisztert, hogy a tej maximális árát literenként 2 koronában állapítsa meg.

Ilyen ár mellett, tekintettel, hogy a tavasz beálltával a takarmányozási nehézségek is enyhülnek, előreláthatólag deficit nélkül folytatható lesz a városi tejüzem, amelynek beszüntetése újabb nehézségeket okozna a közéletmezesi ellátásában.

KÉRELEM a nagyközönséghez.

Nincs az országnak olyan áldozatkész közönsége, mint amilyen a várad. Megnyitja a szívét és erszényét minden nyomor láttára és kétszer ad, mert gyorsan ad, ha a könyörület szavával járulnak eléje.

Mikor harmadéve a Vörös-Kereszt megszervezte „Ingyentej” intézményét, önmaguktól jelentkeztek az önkéntes adakozók, hogy a hadbavonultak vagy elesettek szegénysorsu gyermekei minél nagyobb számban részesülhessenek az ingyentej áldásaiban s ezzel nagyon sok családnak szereztek megelégedést, megnyugvást és boldog perceket. A Vörös-Kereszt 7200 koronát fordít ezen célra évente és a nagyközönség hozzájárulásával sikerült a múlt évben is 18250 szegénysorsu csecsemőt ingyentejjel ellátni.

A ki ezen kérdés horderejét mérlegelni tudja, nem zárkozhatik el attól a kéréstől, mely a most már csökkenőben levő adakozás miatt sda irányul, hogy aki csak teheti járuljon hozzá az Ingyentej intézmény fenntartásához napi 4 fillérrel, ami által lehetővé teszi, hogy ez évben is, talán még nagyobb mértékben lehessen ellátni azokat a kisdedekeket, akiknek az édesatyjuk érettlünk küzdelem még most a fronton, vagy talán hősi halált haltak a harcmezőn. A jelentkezést egy levelezőlapon, vagy a 262. sz. telefon utján is szívesen veszi a Vörös-Kereszt vezetősége.

* Ruhafesték valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 60 fillér. Vizsonteladók árendeményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi ut 7—B.

HIREK

* A Kath. Kör közgyűlése. Vasárnap d. e. fél 12 órakor tartja közgyűlését a Kath. Kör az egyesület Szent László termében. A gyűlésnek egyik fontos tárgya lesz az elnökök, alelnökök, titkár és a választmány tagjainak megválasztása. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Titkári jelentés a Kath. Kör 1917. évi működéséről.

2. Az 1918. évi számadások megvizsgálása céljából számvizsgálók kiküldése.

3. Az 1917. évi megvizsgált számadás jóváhagyása s a fölmentvény tárgyában határozathozatal.

4. Az 1918. évi költségelirányzat megállapítása.

5. Az alapszabályok 9., 14. s 26. §-ainak módosítása.

6. Az elnökök, alelnökök, titkár, valamint az igazgató-választmány tagjainak 1918. és 1919. évekre szóló megbízással megválasztása.

* Gróf Forgách Kiewben. Kiewből jelentik: Gróf Forgách egy 35 tagu bizottsággal ideérkezett.

* A tisztviselők családi pótléka. A belügyminiszter értesítette Nagyvárad városát, hogy a közigazgatási alkalmazottak családpótlék kiegészítését, illetve családpótlékát némi észrevétellel jóváhagyta s a félévi összeget az állampénztárból ki is utalta.

* Elhalasztott bizottsági ülések. Nagyvárad város polgármesteri hivatala tisztelettel értesíti a közlekedési és szépészeti bizottság azon mélyen tisztelt tagjait, kik 1918. évi március hó 22. ikén d. u. 4 órára, ugyszintén a háboru után a helyi közigazgatásra váró feladatok programjának kijelölésére hivatott bizottság azon tagjait, kik március hó 23. ikén d. u. 4 órára Rindler Károly polgármester elnöke alatt tartandó értekezletre hivattak össze, hogy ezen értekezletek egyelőre közbejött akadály folytán elmaradnak. Az értekezletek újabb megtartási ideje külön meghívóval fog jeleztetni. Nagyvárad, 1918. évi március hó 21. Polgármesteri hivatal.

* Uj pénzek készülnek Károly király képével. A Magyar Kurir jelenti: Mint értesülünk, a legközelebbi jövőben arany, azután pedig ezüstpénzek verését kezdik meg, amelyeket már Károly király képe fog ékesíteni. Az uj pénzek mintája Placht Richárd akadémiai éremkészítő műve. Plach egyúttal vezetője a főpénzverde védsőosztálynak is.

* Gróf Esterházy Mór esküvője. Gróf Esterházy Mór miniszter tegnap esküdt örök hűséget Budapesten bájos arájának gróf Károlyi Margitnak, gróf Károlyi Gyula volt főispán és neje gróf Károlyi Melinda leányának.

* A mai ifjusági mozielőadás. A Katholikus Népszövetség és Katholikus Kör mai ifjusági mozielőadásának műsora a következő:

1. Messter Sascha. Háborus hirodó.
2. Párisi parkok és kertek (Természetes).
3. Ágoston contra Ágoston (Humoros.)
4. A patak partján. (Életkép.)
5. Tiroli parasztkok réme. (Humoros.)
- 6., 7. A tanítónő. (Dráma 2 felvonásban, nem Bródi darabja!)

Az előadás este 6 órakor kezdődik.

Az angolok helyzete megrendült.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: A Reuter-ügynökségnek a nyugati fronton levő tudósítója a következőket jelentette este:

A németek — úgy látszik — azáltal, hogy erős tűzérési tevékenységtől támogatva nagy tömegeket vetettek harcba, a Scarpe és Wendenille között levő frontreszen behatoltak vonalainkba. Ha nem nyulunk a szükséges erős rendszabályokhoz, a helyzet megrendültnek látszik.

A román kormány megköti a békét.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Marghiloman miniszterelnök felhívást bocsátott ki az országhoz, melyben a következőket mondja: Első kötelesség, melyet az új kormány teljesíteni fog, az lesz, hogy az adott határidőn belül megkösse a békét, melynek alapjait a március 25-én aláírt prelimináris szerződés állapította meg. A prelimináris béke előfeltételét részben már végrehajtották. E súlyos feladat elvégzésére a kormány minden erejét és tekintélyét latba kell vetni,

hogy az az áldozat, melyet az országnak magára kell vállalnia, lehetőleg kevésbé gyengítse gazdasági és politikai erejét. A másik feladat az első újalkotás és -szervezés kettős munkája. Fájdalmas tapasztalataink mutatják, mily sürgős és parancsoló szükségesség ennek a feladatnak a megoldása. A kormány ily értelemben tökéletesen és okosan akarja az agrár kérdést megoldani és a nép széles rétegeinek bevonásával kívánja a munkája programjának két fontos pontját végrehajtani.

Bonar Law a német támadásról.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Az alsóházban Bonar Law közléseket tett arról a gyalogsági támadásról, melyet a németek az angol front ellen intéztek. Ezt a támadást több mint 80 kilométeres fronton hajtották végre és ez a támadás a legjelentősebb volt azon támadások között, melyek frontunk valamely része ellen a háború kezdete óta történtek. Vezérkarunk és a varseillesi haditanács mindent áttanulmányozott, amit a támadás esetére tudni kell, tehát a támadást feltétlenül el tudjuk háritani.

Az olasz hadügyminiszter a harctérre megy.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Luganoból jelenti a Stefani-ügynökség: Alfieri tábornok lemondott hadügyminiszteri állásáról. Lemondását azzal a kivánsággal okolta meg, hogy a fronton egy parancsnokságot vegyen át. A király elfogadta a lemondást és helyére Luppolti tábornokot nevezte ki.

Néhány nap múlva békét kötünk Romániával.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik: Marghiloman visszatért Bukarestbe. Az új román küldöttekkel az eddigi eredmények alapján folynak a tárgyalások. Reméljük, hogy néhány napon belül Romániával megkötjük a békét.

* A tűzoltóegylet közgyűlése. Meghívó. A nagyváradai önkéntes tűzoltó egylet 1918. évi április hó 1-én, hétfőn délután 4 órakor a városi székház bizottsági termében közgyűlést tart, melyre az egyesület alapító, pártoló és működő tagjait ezennel meghívom. Nagyvárad, 1918 március 20. Lukács Ödön parancsnok.

Tárgysorozat a következő:

1. Parancsnok 1917. évi jelentése.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1917. évi zárszámadás megvizsgálásáról s ennek kapcsán a parancsnokság javaslata a zárszámadás elfogadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Az 1918. évi költségeloirányzat megállapítása
4. Az esetleges indítványok tárgyalása a melyek a közgyűlés határidejét megelőzőleg 48 órával a parancsnokhoz bejelentendők.

* Ipartestületi közgyűlés. A nagyváradai Ipartestület f. hó 24-én, azaz holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja 13. évi rendszeres közgyűlését a városháza közgyűlési nagytermében. Midőn ezt az Ipartestület tagjaival közöljük, egyben azon a teljes számban való megjelenésre tisztelettel meghívjuk testületünk tagjait. Az Ipartestület elnöksége.

* Gépkészlet tanfolyam megnyitása. Az állami ipari szakiskolán rendezett dinamógépkészlet, stabil gőzgépkészlet és a II. ik lokomobil és cséplőgépkészlet tanfolyam közvetlen a husvéti ünnepek után megnyílik. Az egyes tanfolyamokra az intézet igazgatóságánál, Sclauch-tér 10. sz. alatt lehet beiratkozni.

* Felhívás a kovács és lakatos iparosokhoz. Felhívjuk az Ipartestület kötelekébe tartozó összes kovács és lakatos iparosokat, hogy akik az Ipartestület által kiadott kocszra igényt tartanak, igényüket

jelentsek be az Ipartestület hivatalában f. hó 25-én és 26-án, mert később jelentkezést igényei figyelembe vételére nem fognak. Az Ipartestület elnöksége.

* Halálozás. Özv. Papp Gáborné szül. Vinkler Mária életének 77 ik évében hosszas szenvedés után az éjjel fél 12 órakor végelgyengülésben meghalt. Temetése vasárnap déltől 3 órakor lesz a Szent János utca 51. sz. gyászszobából. Az elhunytban dr. Papp Károly, ügyvéd, lapunk felelős szerkesztője, édesanyját gyászolja.

* Beteg tisztek jelentkezzenek. Mindazon tisztek (havidíjasok) és tiszt (havidíjas) jelöltek, akik a harc térről visszatérve, betegségük miatt vagy mint lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak vagy valamelyik pöttestnéi vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek március hó 27-én délelőtt 10 órakor (Ör-utca 5. sz. a.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülmény katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Friedbergi Salomon Ernő altáboruagy állomásparancsnok.

* Köszönetnyilvánítás. Szeretett nőm és édes jó anyám fájdalmas elhunytát alkalmával fogadják hálás köszönetünket mindazok, kik mely fájdalmunkat részre vévő vigasztaló szívvél enyhíteni főrekedtek. Hálás köszönettel: az Ujlaky-család.

* Kötött és szövöttáru különlegességek! Gyönyörű kötött kabátok, blousok, selyem és flor harisnyák, keztyűk, svetterek, trikók, jouponok, selyem álaruhák. Nagy választék, méltányos árak. Tisztviselőknek árengedmény. Czillér Imre nagyáruházában.

* Ér-Diószei Magyar Királyi vancelláriskolából nyert bizonyítványos vállalat kisebb szőlőbirtokostól metszést. Szaniszló-utca 46.

* Eladó egy sötétke női kosztüm, egy karkötő női zsebóra, egy kámzsás férfi galléroköpeny és egy viselt női cipő. Szent János-u. 78.

* Aszódi Kossuth-utcai fő és Rákóczi-uti Csekoládé Király fiókjába szébbnél-szebb husvéti tojások, Kugler Gerbeaud bonbonok megérkeztek.

* Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* Keresek egy magánházat nagy kerttel, udvarral, 2 esetleg 3 lakással bérbe. Cim Keledy főhadnagy, Uri-utca 24.

* Milflörös, babos és színes nyerselymek, schotlisch sötétke és fekete ruhaselemek és selyemszövetek olcsón eladók. Teleky-utca 29.

* 2 középiskolát végzett fiú jobb fizetéssel tanulónak felvétetik. Kelengye áruház, Szent László-tér 5.

* Tyukszemirtő három nap alatt elmulaszt tyukszem, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1:50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* Uri házhoz három kislány mellé jó indulatu keresztény házilány kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

* Ne dobja ki pénzét új ruhákért, mert a kitünően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, városháza mellett.

* Gondnok alkalmazást nyer a Fekete Sas és Zöldfa részvénytársaságnál. Jelentkezhetni a R. T. irodájában d. u. 3—5 óra közt. Telefon 14:00.

Színház.

Heti műsor:

Szombat délután: Márványmenyasszony.
Szombat este; Kornevillei harangok.
Vasárnap délután: Románc.
Vasárnap este: Kóristalány. (Bemutató előadás.)

A Színház ünnepe. Kedves, meghitt háziünnepe lesz vasárnap este a Szigligeti színháznak. Ezen az estén kerül színre először Komjáthy Károly és Faragó Jenő pompás zenéjű, vidám librettójú operettje, a Kóristalány; ennek az előadásnak keretében lép fel először hosszú távollét után Gróf László, a Szigligeti színháznak hosszú hadifogság után hazatért fiatal művésze, akit ebből az alkalomból a társulat tagjai kedves háziünnepség keretében üdvözlönek. De nemcsak a pályatársak fejezik ki meleg szeretetüket ebből az alkalomból, hanem a nagyközönség is részt kér magának ez estéből, hogy egy régi, méltán megbecsült kedvencét szeretetteljes ovációkban részesíthesse. Így tehát a vasárnapi est és a Kóristalány bemutatója hasonlóan igérkezik azokhoz a kedves emlékü régi színházi estéknek, amelyek még a béke boldog idejéből örökké fedhetlenül élnek az oly stílusosan ünnepegni tudó nagyváradi publikum visszajongolásaiban.

A Márványmenyasszony. Blumenthal és Strauss Oszkár kedvelt operettje a Márványmenyasszony, amelynek a bemutató óta állandóan zséfolt háza van. A kifünő szereposztásban Niobét Vigh Mancsi, Péter Dunnt Szigeti Jenő, Harriet H. Körössy Juci, Mettyt Kalmán Mancsi, Miss Ellent T. Pogány Janka, Kornéliust Tompa Béla, Bob Inimes Váradi Lajos, Pierpon Tomkinst Stoll Béla, dr Steffensonht Szabó Gyula, Mollyt Vámos Gizzi játsszák.

A Románc. Sheldons Nagyváradon oly közkedvelté vált bájos színműve, a Románc vasárnap délután tölti be a színház műsorát és előreláthatólag zséfolt házat fog vonzani.

Szombaton a Kornevillei harangok. A közönségnek az a meleg érdeklődése, a mellyel a Kornevillei harangok reprizét fogadta, arra készítette a színház vezetőségét, hogy a pompás operettet szombaton este a műsorra tűzze. A Kornevillei harangok előadásai iránt megnyilatkozott élénk érdeklődést teljesen indokoltá teszi a repriz elsőrangú szereposztása is, amelynek során a hölgyek közül Germaint Kovács Margit, Serpolettet Sz. Zsigmond Anna éneklik. A férfiak közül Henry márkot Bihari Sándor, Grániseut Békefi Lajos, Gáspár apót Stoll Béla játsszák. A többi szerepben Szabó Gyula, Szigeti Jenő és Ivánfi Jenő jutnak fáradságra érdemes szerepekhez.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Szombaton
Szenzációs új műsor.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

VIGADÓ
mozgó-
színház

Szombaton
Új műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA
mozgó-
színház

Szombaton
Új műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

IRODÁLOM

Marivaux magyarul. A rokokó elbájoló kedvességű irójának, Marivauxnak most jelent meg először magyarul leghíresebb szindarabja, A szerelem játéka, melyet a Nemzeti Színház legközelebb fog felújítani. Marivaux a francia pszichológiai vigjáték megteremtője, aki a szerelem ébredését, fejlődését, lelki harcát először merete a szindarab főtárgyává tenni s ezzel megnyitotta a modern dráma fejlődésének a legtermékenyebb útját. A francia szellem minden finomsága és bája magvan ebben a kis remekműben, a költészet aranyával beborítva. Radó Antal, a kiváló műfordító nagy érdemet szerzett magának ez elragadó báju vigjáték művészi és gondos lefordításával. A szindarab a Magyar Könyvtárban jelent meg a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában; ára 80 fillér.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY.**

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradi házakra az Egyesült Bank és Takarékpénztár r. t. Nagyvárad.

Új férfiszabó műhely!

Szives tudására hozom a tisztelt uri közönségnek, hogy **URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET MEGNYITOTTAM.**

Elvállalom új ruhák készítését a legújabb divat szerint, ugyszintén ruhák fordítását és vásárlását mérsékelt áron. Meghívásra házhöz megyek. Kérem a n. é. közönség szives támogatását

Tisztelettel
Hottya Károly
uri-divatszabó
Szent János-utca 42.

Varrólányok és tanulóányok

jó fizetéssel
felvétetnek

Kesztenbaum Juliska
füzőszalonjában, Rákóczi-ut.

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cukortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vizes készlet csiszolt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Söröskészlet színes aranyozással	8.-
Söröskészlet színes	8.-
Vizeskészlet színes	8.-
Likörkészlet színes	8.-
Befőtteskészlet kristály fedél	8.-
Gyűjtemény készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fahótartó színes	5.-
Majolika vizeskanas színes	5.-
K. nyér kosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágvasa színes	5.-
Majolika virágfazék	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábos	5.-
Porcellán főzőfazék	5.-
Teáskészlet színes aranyozással	40.-
Kávéskészlet színes aranyozással	40.-
Feketes készlet színes aranyozással	80.-
Ébédőkészlet felszerelve sz. aranyozással	120.-
Hidegfelvágottas készlet sz. aranyozással	20.-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	30.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglathatban	8.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávéskészlet	8.-
Köpcésze	8.-
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg
és dísz műanyag nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-s. 13. sz.

Telefonszám 372.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére
gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.
Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

VAS és rézágak,

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: össze-
hajtós ágyak eredeti
gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

Eladó egy malomberendezés,
ugymint malomszíták, hozzá-
való szíjtárcsák, transmissiók
és falitárcsák

Moskovits Adolf és Fiai
R.-T.-nál, Nagyváradon.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban
a kellemes helyzetben vagyunk, hogy
anuitásos és kamatozó
jelzálogkölcsonőket

ugy földekre mint városi bérházakra
15—65 évi időtartamra a legelőnyö-
sebb kamattétel mellett

minden árfolyam levo-
nás nélkül

készpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság
Nagy-Várad.

Betűszedő tanulóknak fiú és
berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a **Szent László-nyomda**
részv.-társaságnál.

Feketegyőrösön

(Tenke mellett) 135
kis hold szántóföld
szabad kézből eladó.

Értekezhetni az
Általános Takarékpénztárnál
Nagyvárad, Bémer-tér.

Hadapród- és felsőiparisiskolába
való felvételre, valamint
gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra
felelősséggel előkészítők.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvégeztünk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

MOCSÁRY SANDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Irógép, gramofon, kerékpár és
National Cassa javító. Electrotechni-
kai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram szálak
Tungstam-égők állandóan raktáron.

NAGYVÁRAD VÁROS VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb
árban kaphatók. Telefon rendelésre
izzólámpák díjmentesen házhoz szállíthatók.
Elvégeztünk villamos világítási és erőátviteli
berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálatt.

Csillárok, 1/2 wattos lámpapótlók 2000
gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kap-
hatók.

Költségvetések et díjmentesen készítünk

Fűzőszalonja
55.

Fűzőszalonja
55.

Beraktározás!

Áruk, bútorok, termények stb. hossz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárazpincék,
istállók, kocsiszínek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott áruk
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.